

Ontzuimingsplan

voor een gebouw met publieksfunctie conform NTA
8112-4 (2004)

Kerkgebouw Hersteld Hervormde Gemeente

te Staphorst

Versie 1.0

Datum: 1-05-2019

Akkoord bevonden 6-3-2019

Freek Weijs,

Adviseur risicobeheersing

Veiligheidsregio
Ijsselland

Inhoudsopgave

1.	Inleiding, doel en toelichting	3
2.	Situatietekening	5
3.	Gebouw-, installatie- en organisatiegegevens	6
4.	Alarmeringsprocedure intern en extern	8
	4.1. Interne alarmering	
	4.2. Externe alarmering	
5.	Stroomschema alarmering	9
6.	Wijze van ontruiming en ontruimingsorganisatie	10
	6.1 Ontruimingsprocedure	
	6.2. Instructies, door Hoofd-BHV voor te lezen in geval van ontruiming	11
	6.3 instructies ontruiming	12
7.	Wat te doen bij brand of ontruimingsalarm door de aanwezigen	16
	7.1. Bij het ontdekken van brand	
	7.2. Hoe te handelen bij ontruimingsalarm	
8.	Taken Hoofd Ontruiming	17
9.	Taken basishulpverlener (BHV-er)	18
	9.1. Taak BHV-er een melding via de personenzoekinstallatie.	
10.	Taken kerkenraad / kerkvoogdij	19
	10.1. Bij een calamiteit	
	10.2. Algemeen	

1. Inleiding, doel en toelichting

In ieder gebouw, dus ook in een kerkgebouw, kunnen zich situaties voordoen die het noodzakelijk maken dat de bezoekers resp. aanwezigen het gebouw zo snel mogelijk moeten verlaten.

Deze situatie kan zich voordoen bij:

- brand;
- wateroverlast;
- stormschade;
- bommelding;
- gaslekkage;
- in opdracht van bevoegd gezag;
- of andere voorkomende gevallen.

Hiervoor is naast de genomen preventie- en preparatiemaatregelen een ontruimingsplan nodig.

Voorwaarde voor een goede ontruiming is dat de opzet van dit plan bij de kosters en bij alle hulpverleners van de kerk bekend moet zijn.

Door middel van instructie en minimaal één jaarlijkse oefening zal dit ontruimingsplan aan de praktijk worden getoetst en zo nodig worden bijgesteld.

Doel en functie ontruimingsplan

Het doel van het ontruimingsplan is er om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen en dat de kerkvoogdij het als een morele taak ziet om voorbereid te zijn op een eventuele calamiteit. Een ontruiming van het kerkgebouw dient ordelijk en goed georganiseerd te verlopen en de nadelige gevolgen van een noodsituatie moeten zoveel mogelijk beperkt worden.

Toelichting

- a) Van het ontruimingsplan behoren de (regelmatige) bezoekers van de betreffende gebouwen het hoofdstuk "Wat te doen bij brand of ontruimingsalarm door bezoekers" te kennen. Dit is voor de bezoekers duidelijk door borden bij de ingangen van de kerkzaal die de sectorindeling en de ontruimingsroute aangeven en verwijzen naar de betreffende uitgang.
- b) De kosters en het hulpverleningsteam moeten het ontruimingsplan goed kennen.
- c) Alle bezoekers moeten opdrachten en commando's van het hoofd van het hulpverleningsteam en het hulpverleningsteam opvolgen.
- d) In situaties waarin niet is voorzien, zal naar bevinding van zaken moeten worden gehandeld.

- e) Bij een calamiteit moeten alle gebruikers en hoofden van het hulpverleningsteam elkaar informeren en op de hoogte houden van de voortgang van het incident.
- f) De kerkvoogdij is verantwoordelijk voor de hulpverleningsorganisatie in de kerkelijke gebouwen, volgens de Arbowet artikel 15.4.

Dit plan is opgesteld in opdracht van de kerkvoogdij door het hulpverleningsteam van de Hersteld Hervormde Gemeente te Staphorst in november 2018

Dit plan wordt beheerd door de preventiemedewerker en regelmatig geactualiseerd.

2. Situatietekening

Naam Bouwwerk: Hersteld Hervormde Kerk

Adres: Gemeenteweg 52

Postcode/Plaats: 7951 CP Staphorst

Koster/
Preventiemedewerker: K. Kisteman

Telefoonnummer: 06-41257796

3. Gebouw-, installatie- en organisatiegegevens

Gegevens van het gebouw

Telefoonnummer: 0522-463048

Het gebouw bestaat uit een kerkzaal met een galerij.

Op de begane grond bevinden zich aan de achterkant een ingang met een hal met kapstokken en toiletruimtes, de meterkasten, de kerkenraadskamer en de kerkvoogdijkkamer. Aan de linker- en rechterzijde achter zijn een ingang met een hal, een toiletgroep, deur naar de kerkzaal en een trapopgang naar de galerij. Aan de zijde van de Gemeenteweg zijn drie ingangen en twee ingangen aan de voorkant. De hal bevindt zich over de volle breedte van het gebouw. Er zijn 3 toiletgroepen en vier trapopgangen naar de galerij.

Op de verdieping aan de achterzijde bevindt zich het orgel, de technische ruimte voor verwarming en ventilatie, een keukenruimte en de kosterskamer. Hier bevindt zich de technische ruimte voor de geluidsinstallatie. Naast het orgel is de opgang naar de zolder om boven de plafonds van de kerkzaal te komen en op het dak van het gebouw.

Bezoekers:

- In de kerkzaal bevinden zich tijdens de zondagse diensten (globaal tussen 9.00 en 12.00 uur en 13.30 – 16.00 uur) plm. 2300 personen (1000 op de galerij en 1300 op de begane grond).
- Tijdens de weekdiensten, meestal op woensdagavond, zijn er doorgaans minder bezoekers en wordt de galerij meestal niet gebruikt. De tijden van de weekdiensten zijn globaal tussen 19:00 en 21:30 uur.
- Bij huwelijksdiensten is het aantal bezoekers doorgaans minder dan 200. Rouwdiensten worden in het kerkgebouw gehouden als het aantal te verwachten bezoekers te groot is voor het Dienstgebouw. Bij deze diensten is geen BHV-team aanwezig en zal een beroep gedaan worden op bezoekers.

Alarmering:

- De inrichting beschikt over een geluidsinstallatie waarmee de ontruiming kan worden aangekondigd.
- De technische ruimten en de hallen hebben een rookmelder. Door middel van stil alarm worden de kosters gealarmeerd.
- Bij brandmeldingen wordt het gebouw indien nodig ontruimd door aankondiging via de geluidsinstallatie. Deze is uitgerust met een noodstroomvoorziening.

Hulpverleningsorganisatie:

Bestaat uit:

- een hulpverleningsteam en de kosters;
- de hulpverleningsploeg bestaat uit vrijwilligers binnen de kerk die een keer per jaar samen oefenen.

Communicatiemiddelen:

- Er kan gebruik gemaakt worden van de telefoon in de om hulp van derden in te roepen. Telefoons met vaste verbinding bevinden zich in de kerkvoogdijkkamer, de kosterskamer en in de hal aan de Gemeenteweg.
- Het ontruimingsplan zit in de map "Veilig in en om de kerk" en ligt in de kosterskamer. Het plan is digitaal beschikbaar gesteld aan de leden van het hulpverleningsteam en is in te zien op de website www.hhkstaphorst.nl

4. Alarmeringsprocedure intern en extern

4.1. Interne alarmering

Interne alarmering is bedoeld om de aanwezigen in het betreffende gebouw alsmede de overige gebruikers van het bouwwerk te waarschuwen. Tevens wordt hiermee de hulpverleningsorganisatie gestart.

Bij een calamiteit werkt de alarmering als volgt:

1. De hulpverleningsorganisatie wordt gewaarschuwd door mondelinge melding of door het constateren van een calamiteit.
2. Alle aanwezigen worden gewaarschuwd door een gesproken mededeling met de geluidsinstallatie.

4.2. Externe alarmering

Externe alarmering is bedoeld om de hulpdiensten ter plaatse te krijgen.

Bij een calamiteit werkt de alarmering als volgt:

- Bel het alarmnummer 112. Vraag aan de telefonist om politie, brandweer of ambulance.

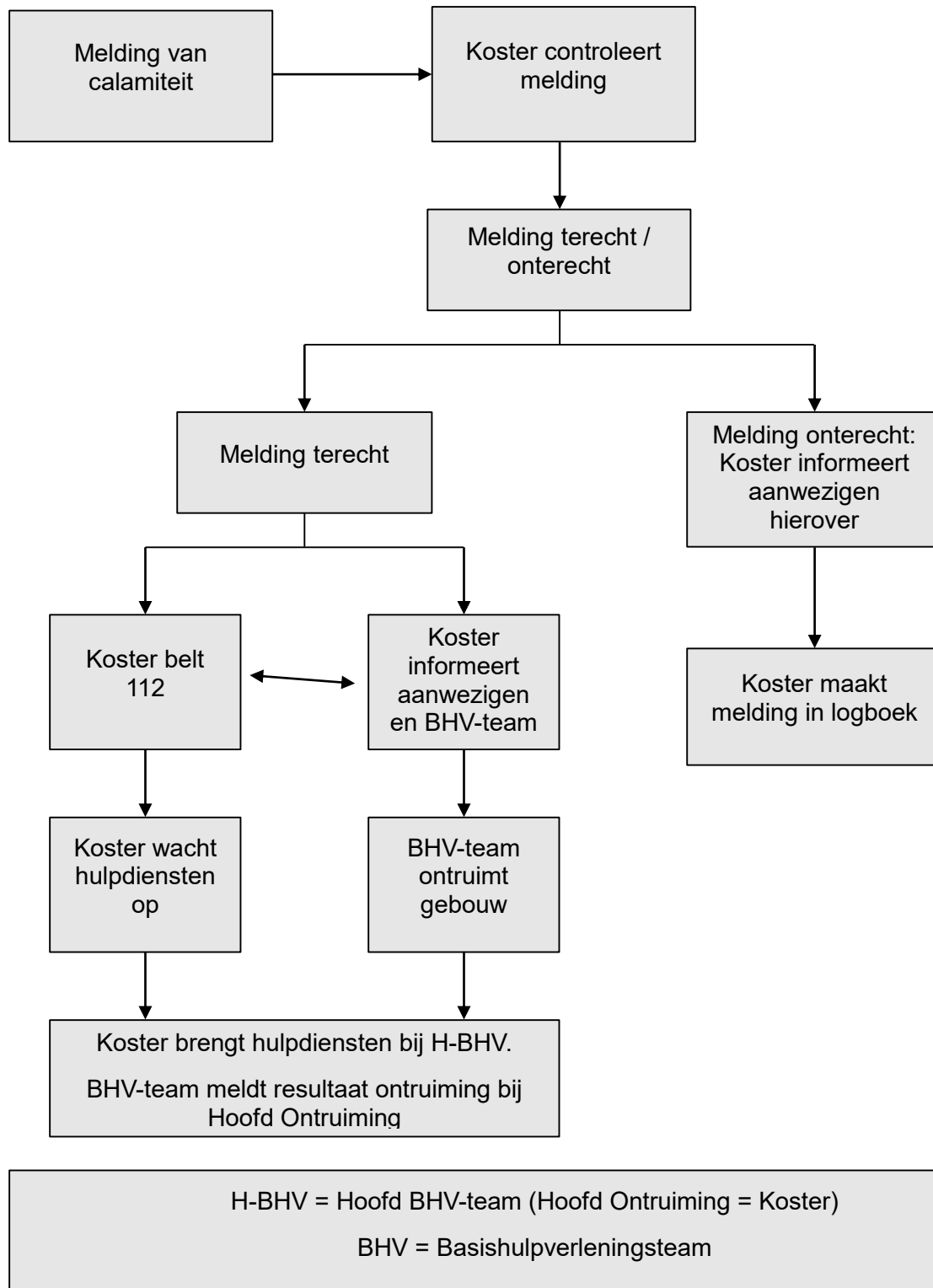
Aan de desbetreffende centralist moet worden verteld:

- naam van de melder;
- naam en adres van het gebouw;
- welke plaats, gemeente;
- aard van het incident en eventuele bijzonderheden;
- of er slachtoffers zijn, waar en hoeveel.

Taak van de koster is het opwachten van de hulpdiensten op de afgesproken plek buiten het gebouw.

5. Stroomschema alarmering

Melding van een incident in de kerkzaal doordat een bezoeker het incident constateert.

Een bezoeker die een incident waarneemt, meldt dit aan de koster. Deze meldt het incident door aan de H-BHV en heeft daarna zijn eigen taken.

6. Wijze van ontruiming en ontruimingsorganisatie

6.1.a Ontruimingsprocedure

Voor ontruiming is de kerk in sectoren A t/m M ingedeeld. De indeling is d.m.v. borden bij de ingangen aangebracht. Bij de aangewezen uitgangen hangt een verlicht bordje met de letter van de sector. De hulpverleners zijn gelijkmatig verdeeld over de sectoren. Per sector zijn personen aangewezen die de leiding hebben bij ontruiming. Op de galerij zijn dit hulpverleners, beneden hulpverleners en enkele diakenen en kerkvoogden. De koster die als Hoofd Ontruiming optreedt heeft de leiding over de ontruiming. Hij leest vanaf de voorleeskathedra de instructies voor. Vanaf deze plaats heeft hij zicht over de hele kerkzaal en kan per portofoon de sectorleiders informeren als zich ergens stagnatie voordoet.

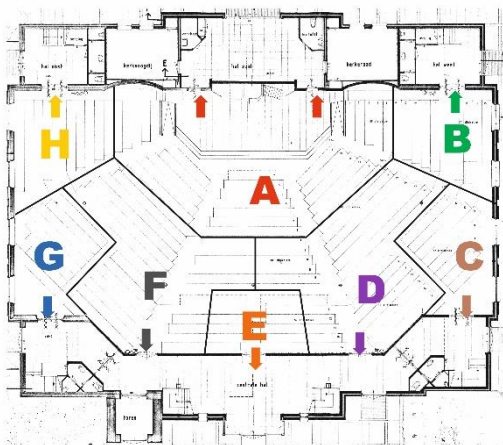
De sector waar zich de calamiteit voordoet, heeft extra aandacht. Als een uitgang geblokkeerd is, wordt deze sector ontruimd via de naast liggende. Hier kan men dan niet de jassen meenemen. De bezoekers kunnen naar huis gaan. Voor degenen die geen jas kunnen of waar de fietsenstalling niet toegankelijk is, is er opvang in De leerkamer. De aangewezen sleutelhouders van De leerkamer begeven zich naar De leerkamer. Verkeersregelaars zorgen voor begeleiding bij het oversteken en zorgen dat de weg vrij is voor hulpdiensten die opgeroepen zijn (ambulance, brandweer, politie).

Bij alle ingangen van de kerk hangen setjes voor de verschillende taken van de verkeersregelaars en ontruimingsbegeleiders die op de galerij zitten. Voor de diakenen en kerkvoogden hangen ze bij hun zitplaatsen. De koster heeft de setjes bij hun zitplaats en neemt deze mee zodra er actie ondernomen moet worden. De setjes zijn voorzien van instructies voor alle taken. Er zijn verschillende kleuren hesjes voor elke taak. Iedereen neemt bij binnenkomst zijn eigen setje mee naar de zitplaats. Voor de onderlinge communicatie zijn enkele setjes voorzien van een portofoon.

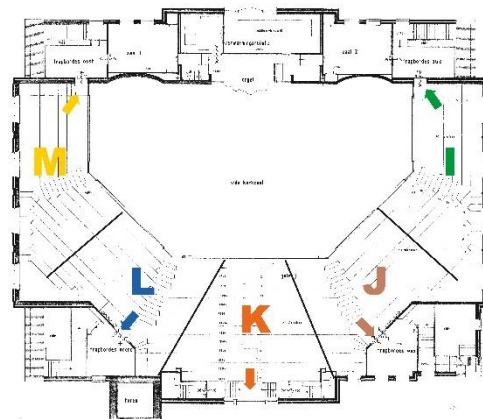
Bij afwezigheid van een koster kunnen de taken van koster 2 en 4 door een persoon uitgevoerd worden. Eventueel kan een kerkvoogd ingezet worden om een koster te vervangen.

6.1.b Plattegronden met indeling sectoren

Beneden:

Galerij:

6.2. Instructies, door Hoofd Ontruiming voor te lezen in geval van ontruiming

Zodra Hoofd Ontruiming met de rode hes aan de kerkzaal binnenkomt, nemen de hesdragers hun positie in.

Scenario **A** of **B**, afhankelijk van de reden voor ontruiming.

A of B, wat van toepassing is:

A: Gemeente, in verband met moet (op last van brandweer/politie) de kerk ontruimd worden. De dienst wordt beëindigd en iedereen kan naar huis gaan. (Eventueel aangeven waar een stremming is).

B: Gemeente, in verband met ... moet de kerk ontruimd worden. Blijf rustig, er is geen reden tot paniek.

Wacht met het verlaten van de kerk totdat de instructies zijn voorgelezen.

Uitgang .. is geblokkeerd. Deze kan niet gebruikt worden. Hier kan men niet de jas meenemen.(waar?) is de fietsenstalling niet toegankelijk. Voor degene die zodoende niet naar huis kunnen, is er opvang in De leerkamer.

Houdt u zich aan de aanwijzing van de ontruimingsleider en volg de vluchtroute zoals die is aangegeven. Volgt u buiten de aanwijzingen van de verkeersregelaars op. Zij zorgen dat u veilig kunt oversteken.

U kunt nu de kerk verlaten.

6.3 Instructies ontruiming. *Deze teksten staan op de setjes die bij de verschillende taken horen.*

6.3.a

Rode hes

Hoofd Ontruiming

Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Ga naar de voorleeskatheder en blijf daar.
Lees de instructies voor die onder de Bijbel liggen.
Houd toezicht op het verloop van de ontruiming
en communiceer met de hulpverleners.

6.3.b

Oranje hes

2^e koster

Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Ga naar de Gemeenteweg.
Vang de hulpdiensten op en stuur ze door naar
de 3^e koster.
Ga naar De leerkamer.

6.3.c

Oranje hes

3^e koster

Zet de geluidsinstallatie op maximaal volume.
Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Ga naar de plaats van het incident en blijf daar.
Vang de hulpdiensten op en blijf met hen in contact.
Houd contact met Hoofd Ontruiming.

6.3.d

Oranje hes

4^e koster

Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Ga naar buiten.
Houd toezicht op de ontruiming en houd contact met de verkeersregelaars.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes.
Ga naar De leerkamer

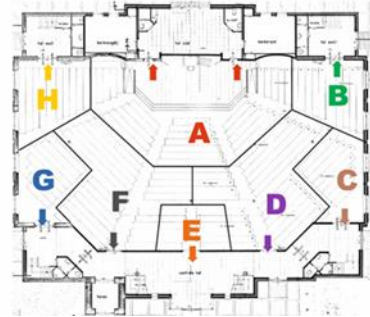

6.3.e

Groene hes

Ontruimingsleider A B (Diakenen)

Trek het hesje aan.
Ga naar sector A B
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten,
consistorie).
Ga naar De leerkamer.

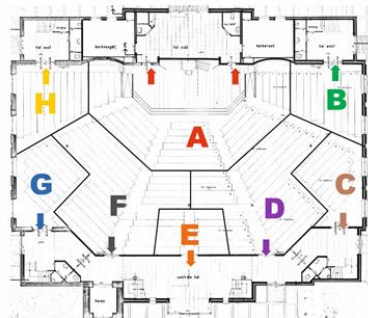

6.3.f

Groene hes

Ontruimingsleider D E F H

Trek het hesje aan.
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten).
Ga naar De leerkamer.

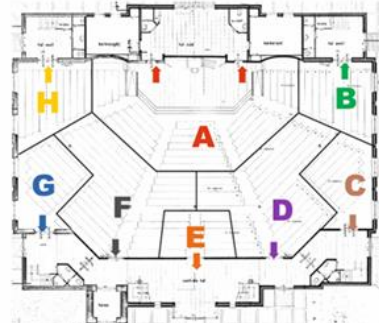

6.3.g

Groene hes

Ontruimingsleider C

Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Ga naar sector.
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten).
Ga naar De leerkamer.

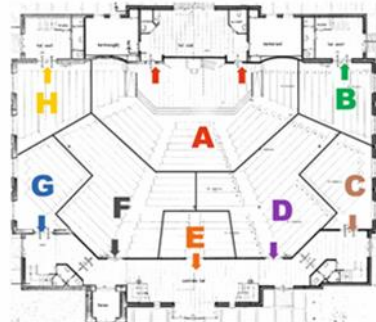

6.3.h

Groene hes

Ontruimingsleider G (Kerkvoogd)

Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten).
Ga naar De leerkamer.

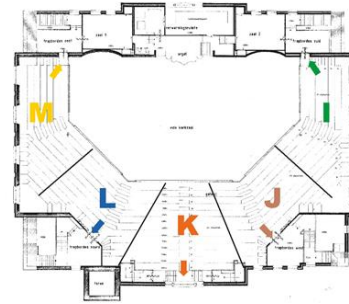

6.3.i

Groene hes

Ontruimingsleider I M

Trek het hesje aan.
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten, orgel,
technische ruimte).
Ga naar De leerkamer.

6.3.j

Groene hes

Ontruimingsleider K

Trek het hesje aan.
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten)
Ga naar De leerkamer.

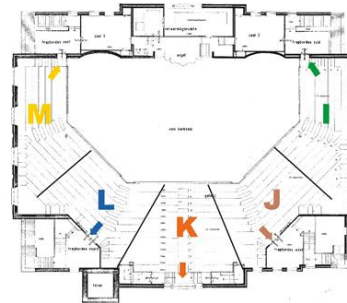

6.3.k

Groene hes

Ontruimingsleider J, L

Trek het hesje aan.
Schakel de portofoon in.
Zorg dat men naar de juiste uitgang gaat.
Bied hulp waar dat nodig is.
Controleer alle ruimtes (hal, toiletten).
Ga naar De leerkamer.

6.3.l

Geel/oranje hes

Verkeersregelaar Gemeenteweg westkant

Trek het hesje aan.
Ga naar buiten.
Houd het verkeer op de Gemeenteweg tegen.
Help de bezoekers bij het oversteken.
Bied hulp waar dat nodig is.
Zorg dat de hulpdiensten vrije doorgang hebben.
Ga naar De leerkamer

6.3.m

Geel/oranje hes

Verkeersregelaar achter de kerk westkant

Trek het hesje aan.
Ga naar buiten.
Begeleid de bezoekers naar de uitgang van het terrein.
Bied hulp waar dat nodig is.
Zorg dat de hulpdiensten vrije doorgang hebben.
Controleer of er geen achterblijvers zijn (fietsenstalling).
Ga naar De leerkamer

6.3.n

Geel/oranje hes

Verkeersregelaar fietsenplein oostkant

Trek het hesje aan.
Ga naar buiten.
Begeleid de bezoekers naar de uitgang van het terrein.
Bied hulp waar dat nodig is.
Zorg dat de hulpdiensten vrije doorgang hebben.
Ga naar De leerkamer

6.3.o

Geel/oranje hes

***Verkeersregelaar Gemeenteweg
bij de Markt / museumsteeg***

Trek het hesje aan.
Ga naar buiten.
Houd het verkeer op de Gemeenteweg tegen.
Help de bezoekers bij het oversteken
Bied hulp waar dat nodig is.
Zorg dat de hulpdiensten vrije doorgang hebben.
Ga naar De leerkamer

7. Wat te doen bij brand of ontruimingsalarm door aanwezigen

7.1. Bij het ontdekken van brand

- Sla mondeling alarm bij de koster over de locatie, aard en omvang van de brand.
- voorkom paniek, blijf rustig, schreeuw en ren niet.
- breng in gevaar zijnde personen in veiligheid.
- maak indien mogelijk een aanvang met de brandbestrijding, denk daarbij aan uw eigen veiligheid en die van andere personen.
- blijf bij rookontwikkeling laag bij de grond.
- indien zelf blussen bij beginnende brand niet mogelijk is, begin met ontruimen van het u toegewezen gedeelte volgens de ontruimingsinstructie.

7.2. Hoe te handelen bij ontruimingssignaal of gesproken bericht

- U wordt gewaarschuwd door een gesproken bericht of signaal.
- Blijf bij rookontwikkeling laag bij de grond.
- Maak gebruik van de aangewezen uitgang.
- Als de aangewezen uitgang geblokkeerd is, maak gebruik van de dichtstbij zijnde uitgang
- Als alle bezoekers de kerk verlaten hebben worden alle ruimtes, zoals de toiletten gecontroleerd op eventuele aanwezigheid van personen.

8. Taken Hoofd Ontruiming

- neemt de melding aan van de melder;
- controleert de melding en beslist of ontruiming nodig is;
- handelt indien ontruiming niet nodig is de melding zelf verder af;
- Informeert de aanwezigen bij de beslissing tot ontruiming en stuurt het BHV-team aan;
- Houdt contact met de collega-kosters en de kerkenraad/kerkvoogdij en meldt hen het resultaat van de ontruiming.

Controlelijst

- zijn brandweer of andere hulpdiensten al gewaarschuwd?
- is de bedrijfshulpverleningsploeg ingezet?
- zijn hoofden bedrijfshulpverlening van het hele gebouw ingelicht?
- wordt de brandweer opgevangen en begeleid?
- krijgt de brandweer informatie, sleutels en plattegronden?
- hoe loopt de ontruiming (krijgt hij terugkoppeling)?
- wordt er voorkomen dat het publiek de inrichting kan betreden?

9. Taken basishulpverlener (BHV-er)

9.1. Taak BHV-er een melding via de personenzoekinstallatie.

De bedrijfshulpverlener (3^e koster):

- begeeft zich na de oproep van Hoofd Ontruiming naar de plaats van het incident;
- treedt ter plaatse handelend op t.a.v. de specifieke BHV taken;
- houdt een nacontrole en controleert de inrichting op achterblijvers (denk aan kasten, nissen, toiletten en dergelijke);
- sluit ramen en deuren en schakelt apparaten uit;
- onderhoudt contact met Hoofd Ontruiming;
- geeft de leiding van de werkzaamheden over aan de brandweer wanneer deze ter plaatse is.

Hierna begeven alle leden van BHV-team zich naar de verzamelplaats (De leerkamer).

10. Taken kerkenraad / kerkvoogdij

10.1. Bij een calamiteit

De kerkenraad:

- draagt zorg voor inlichten van de familie bij eventuele slachtoffers
- geeft pastorale ondersteuning bij de opvang in De leerkamer

De kerkvoogdij:

- heeft de eindverantwoordelijkheid van de totale ontruiming;
- draagt verantwoordelijkheid voor het optreden van eigen organisatie;
- informeert de nieuwsmedia (in overleg met brandweer).
- begeeft zich na een ontruiming naar de verzamelplaats (De leerkamer);

10.2. Algemeen

De kerkvoogdij draagt zorg voor de naleving van de instructies en voorschriften met betrekking tot de veiligheid, voorgeschreven door onder meer de brandweer en de Arbowet.

Zij is verantwoordelijk voor de geoefendheid van het BHV-team bij:

- brand;
- hulpverlening;
- ontruiming enz.

De kerkvoogdij is verantwoordelijk voor regelmatige controle van en laat die uitvoeren door de preventiemedewerker:

- blusmiddelen;
- installaties;
- bereikbaarheid van het bouwwerk (ook bij sneeuw en ijzel).

VEILIGHEID
IN EN OM DE KERK

H.H.G. Staphorst -
kerkgebouw